UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

18. Multis titulis naturam parvulorum ornant, imo felicitatem tribuunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Visual Library

idem: *quorum certe omnium* (parvulorum) A *unam eſſe malam non poteſtis negare qualemlibet eam putetis.*

Primo igitur ab hac maſſa parvulorum removent omne omnino malum ſive corpus ſive animum ſpectes, ſive culpam quæ in alicujus peccati traductione conſiſteret ſive pœnam. De peccati malo quæ mors eſt animæ, quo eos in Adamo periiſſe negant jam ſupra ſatis diximus. Unde Auguſtinus: *Sed vos egregii Chriſtiani reſpondete Chriſto: ſi quod perierat quærere, & ſalvare venit, ad parvulos non venit.* De ægritudine quæ ad operandum debiles facit ſic idem Auguſtinus: *Cernitiſne quo tendat & quo manus porrigat hæc diſputatio, ut omnino fruſtra dictum putetur, Vocabis nomen ejus Jeſum, ipſe enim ſalvum faciet populum ſuum à peccatis eorum. Quomodo enim ſalvum faciet, ubi nulla eſt ægritudo? Peccata quippe ſecundum iſtum vitiare non poſſunt.*

Lib. 2. de nup.

Lib. de natura & gratia c. 20.

Quamquam ſub ægritudinis nomine aliquando etiam ſimul ipſum peccatum, & ægritudinis cauſa intelligatur juxta illud [illegible]: *ſi nulla originalis peccati ægritudine ſauciati ſunt, quomodo ad medicum Chriſtum, [illegible] ad percipiendum ſacramentum ſalutis æternæ [illegible] portantur.* Unde [illegible] ſententiam de malorum omnium [illegible] comprehendens: *Vos potius,* inquit, *[illegible] ſævitis in parvulos, quia quem nec in anima nec in carne ullum malum habere dicitis, per Chriſtum ſanari nulla ex parte permittitis.* Et hæc eſt cauſa cur toties Auguſt. illam ingeminet querimoniam quod parvulis Chriſtum negarent eſſe *Jeſum*, quia nihil in eis vel in corpore vel in anima ſalvandum ſanandumque reperiret: *Et [illegible] prædicat vos ſic eum prædicare Chriſtum, ut eum negetis parvulis eſſe Jeſum, quia, ut alio in loco, Jeſus ſalvator interpretatur. Quod enim parvulis eſſe non vultis, quia nihil eos habere unde illos ſalvos faciat, prædicatis.*

Lib. 1. de pec. merit & remiſſ. c. 18.

Lib. 1. cont. Iul. oper. imper. f. 27.

Ibid. f. 28.

Lib. 1. cont. Iul. c. 4.

Sed inter elogia quibus parvulorum à malis omnibus puritatem extollunt maximè prædicant innocentiam quaſi contra omnes eorum accuſationes ſola ſufficeret. Auguſt. *Naturam [illegible] humanam in exordiis naſcentium innocentem [illegible].* Et ipſe Julianus *apud [illegible] innocentiam ſcelus gravavit externum? Patrocinium igitur quis eſt iſte innocentium adductor?* & rationem illius innocentiæ reddit

Lib. 3. cont. Iul. c. 4.

Lib. 1. oper. imperf. cont. Iul. f. 43.

alibi: *Ex quibus neceſſario conficitur nos rectiſſime defendere neminem cum peccato naſci, & Deum reos non poſſe judicare naſcentes & ante voluntatis propriæ uſum, innoxiam* (id eſt innocentem) *in unoquoque naturam.* In cujus commendationem *naturalis innocentiæ*, ut ipſe loquitur parvulos prædicare ſolet, & vocare *novos homines*, & *rude opus Dei*, quod tantæ puritatis eſſe ſtatuit ut nec in corpore nec in anima ipſi Chriſto cedat. *In iis*, inquit Auguſt. *ut nulla ſit caro peccati ne hæc ſit & Chriſti.* Clarius mens eorum promitur in libris Auguſtini ad Bonifacium, ubi cum dicerent Chriſtum *Dominum nulla macula peccati fuiſſe reſperſum quantum attinet ad ejus infantiam*: interpretem impietatis illius agens Auguſtinus, ſubjicit: *quia ne ejus carnem ab omni peccati contagione puriſſimam non excellentia propria & gratia ſingulari ſed communione naturæ quæ omnibus eſt infantibus aſſeverant.* Et alibi: *Iſte Pelagius carnem omnis infantis carni Chriſti conatur æquare.* Eò ſpectat quoque quod de animæ origine plerumque quæſtionem ingerunt, *ſic animæ Chriſti coæquare molientes omnes animas parvulorum.* Contra quas impias comparationes Pelagianis proprias ſic Auguſtinus intonat: *Quiſquis carnem Chriſti ita carni comparat naſcentium hominum cæterorum, ut aſſerat utramque eſſe puritatis æqualis deteſtandus hæreticus invenitur.* Ex his ergo intelligi poteſt alterius cujuſdam dogmatis Pelagiani ſenſus quo Celeſtius dicere ſolitus erat: *Quoniam neque per mortem vel prævaricationem Adæ, omne genus hominum moriatur: neque per reſurrectionem Chriſti omne genus hominum reſurgat.* Reſurrectio enim illa intelligitur quæ non mortem tantum corporis ſed etjam animæ quod eſt peccatum abſorbet. Illa quippe reſpondet morti & prævaricationi Adæ quæ præceſſerat. Cujus dogmatis Pelagiani ratio eſt, quia ſicut neminem Adæ peccato putabant morte corporis mori, ita nec opus eſſe Chriſti gratia vel reſurrectione reſurgere, ſed utrumque accidere per naturam. Anima verò non niſi peccato moritur, quo quandoquidem omnes parvuli carent & adulti per naturam aut legem poſſunt carere ſi velint, perſpicuum eſt *neque per reſurrectionem Chriſti quantum ad animam omne genus hominum reſurgere.*

Lib. 2. f. 225.

Ibid. f. 254.

Ibid. f. 240. & 413.

Lib. 5. cont. Iul. c. 15.

Lib. 4. ad Bonif. c. 2.

Ibid. & infra c. 4.

Serm. 31. de verb. Apoſtoli c. 8.

Aug. ibid. c. 2.

Lib. 5. cont. Iul. c. 15.

Lib. de geſtis Pelag. c. 11.

Multis titulis naturam parvulorum ornant, imò felicitatem tribuunt.

CAPVT XVIII.

SED parum eſt Pelagianis à parvulorum carne atque anima ſordes omnes, atque omnia ſuſtuliſſe mala [a], niſi etjam in eos cornucopiæ bonorum ac felicitatis effunderent. Nam quamvis quantum ad intelligentiam ſpectat, neque a *ſcientiam eis neque conſcientiam* tribuant, illam tamen eſſe [b] *ignorantiam ſine malitia*, & proinde neque [c] *purgandam* quaſi eſſet *malum*, ſed etjam [d] *ſimplicitatis naturalis bonum* imo [e] *juſtitiam* eſſe delirant. Quantum ad voluntatem ſeu illam rationalis animæ partem qua bonos vel malos etjam parvulos dicimus, ipſi eos quaſi in medio perfecte collocant, ut neque [f] *juſti ſint neque injuſti ſeu pec-*

a Lib. 5. cont. Iul. c. 1. & 2. cont. Iul. oper. imper. f. 451.
b Aut. qq. vet. & novi Teſt. p. 1. q. 8.
c Lib. 1. de pec. merit. c. 36.
d Aut. qq. vet. & novi Teſt. loco cit. & Aug. lib. 1. oper. imper. f. 51.
e Lib. 3. cont. Iul. c. 19.
f Lib. 1. de pec. merit. c. 19. & 3. con Iul. c. 19.

ſeu peccatores, neque [g] *credentes neque increduli filiu*, [h] *nihil de proprio boni merentes aut mali* [i] *capaces tamen ad utrumque erudiri.* Audite Pelagium diſcipulis ſuis præcinentem. [k] *Omne bonum ac malum quo vel laudabiles, vel vituperabiles ſumus, non nobiſcum oritur, ſed agitur à nobis; capaces enim utriuſque rei non pleni naſcimur, & ut ſine virtute ita & ſine vitio procreamur. Atque ante actionem propriæ voluntatis id ſolum in homine eſt, quod Deus condidit.* Quid ſit autem hoc, quod Deus condidit, clarius & fuſius diſſerit alio in loco, nempe, [l] *poſſibilitas utriuſque partis à Deo inſita, velut quædam radix fructifera atque fœcunda quæ ex voluntate hominis diverſa gignat & pariat.* Accipite jam diſcipulum fideliſſime præceptori ſuccinentem: [m] *Homo igitur innocentia quidem plenus ſed virtutis capax naſcitur aut laudem aut reprehenſionem ex propoſito accedente meriturus.* Et luculentius alibi: [n] *Ille enim* (adultus) *innocentiam quam exortus acceperat, prava actione corrupit: hic verò* (parvulus) *ſine laude ſine crimine voluntatis hoc ſolum habet, quod à Deo conditore ſuſcepit; qui infucata primævitate felicior, bonum ſimplicitatis ſuæ vitare non potuit, nullum habens de actibus meritum ſed hoc ſolum retinens, quod tanti opificis dignatione poſſedit.* Ex quibus ſanè manifeſtè liquet ita Pelagianos naturam hominis recenter nati capere, quemadmodum eam Ethnici capiunt, ut nihil prorſus in eo ſit quod vel vitij vel peccati nomine vel ulla reprehenſione majorique naturæ exaltatione dignum ſit ſicut hoc Catholici de naſcentibus ac baptizatis credunt; ſed tantum pura quædam mali alicujus moralis bonique capacitas ac poſſibilitas, quorum utrumvis à voluntate atque actione ſecutura ſortiatur nempe ut integra cum ſuis omnibus membris ac potentijs naſcuntur bruta ita & hominem cum naturalibus ſuis facultatibus omni bono ac malo, laudabili ac vituperabili vacuis procire arbitrantur: quæ quidem omnia illô dumtaxat ſenſu bona ſint. ſicut omnis creatura ſecundum id quod habet à Deo condita atque inſtituta eſt, bona dici ſolet. Hoc eſt ergò illud quod Iulianus dicit: [a] *Deum imaginem ſuam id eſt omnes homines bonos condere*: [b] *filios ex conjugio ſuſceptos eſſe naturaliter bonos.* Hoc illud quod Pelagius: [c] *Sani ſunt propter quos medicum quæritis.* Hoc illud, quod [d] *ſalvos* dicerent. Itemque quod vivos ſanoſque laudando vivificari, ſanarique non vellent. Hoc illud quod tantopere prædicabant [e] *bonum inviolatæ inculpatæque naturæ.* Hæc illa eorum argumenta [f] *de laudabili ſanitate & puritate naturæ argumentatio*, quã Auguſtin. *repercuſſam confractamque diſſiluiſſe* confirmat. Hæc denique illa [g] *ſanctitas*, quam *naſcentibus adſcribendam* docent. Vbi ne quis veram ſanctitatem accipiat qualem primo homini in ſua conditione datam credimus occurrit alia doctrina ſæpius repetita Iuliani qua tradit poſtmodum per baptiſmum [h] *bono innocentiæ naturali bonum ſanctificationis accedere*; nempe ut ita [i] *quos Deus fecerat* ſic alibi loquitur, *condendo bonos faciat innovando adoptandoque meliores.* Quam bonitatis naturalis atque gratuitæ diſtinctionem ne quis in Pelagianorum opinione confundi putaret dilucidis verbis tollit hanc ſuſpicionem cum dicit: [k] *ad Eccleſiam deferuntur* (parvuli baptizandi) *ut laudent Deum quem & bonorum naturalium & donorum ſpiritualium proteſtantur autorem.*

g Ibid c.20. h Lib.6.cont Iul.c.10. & lib. 1. oper imperf. cont. Iul. f. 303. i Aut. qq. vet ac novi t eſt. p. 1: q. 8: k Pelag. lib: 1. de lib. arb. apud Aug: lib. de pecc. orig. c: 13: l lib. de grat. Chriſti c. 18: m Iul. apud Aug. lib. 3. cont. Iul. c. 19 n Lib. 1. oper imperf. cont Iul. f. 61. a Lib: 1: oper imperf: cont: Iul: f. 181: b Lib: 2: de nupt: c. 19: c Lib. de nat: & grat; c. 21 & ſerm: 8: de verb. Apoſt c: 6: d Lib: 2. cōt: Iul: operis imperf. f. 379 e Lib: 6. cont Iul: c. 1: f Lib. de pec: orig: c: 4:

g Lib: 3. cont Iul. c: 26: h Lib: 6. cont Iul: c: 16: i & lib. 3. c: 3:

Quod ergo inter quoſdam Pelagianos jactatum legimus, *parvulos propria per liberum arbitrium habere peccata*, idque inde confici quod Iacob & Eſau intra viſcera materna luctati ſint: inter alios vero, *hujus ætatis meritum à Domino eſſe laudatum*, ubi ait, *ſinite parvulos venire ad me* &c. inter alios denique, *parvulos mox natos illuminari*, ab eo qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum; vituperationis quidam fuit & laudis exceſſus, ad quem non tam dogmatis ſui electione, quam connexione quadam, & alterius hæreſeos tuendæ neceſſitate cogebantur, ut propria liberi arbitrij merita etiam in parvulis gratia & pœna ſequerentur, nam perpetua eorum ſententia & conſtans & ex profeſſo ſuſcepta defenſaque fuit quam hactenus de naturali parvulorum innocentia puritate, bonitate, & ſanctitate explicuimus. In quibus prædicandis ità facundiam ſuam exercuit Iulianus, ut etjam, quod bonitatis faſtigium eſt, eis *felicitatem* in hac mortali vita tribueret. *Qui parvulus* (ut ille) *infucata primævitate felicior, bonum ſimplicitatis ſuæ vitare non potuit.* Et expreſſius alio in libro vocat parvulos *Innocentes infucata primævitate felices*, eorum ſtatum, *ſtatum innocentium.* Nec mirum. Cum enim omnium conſenſu etjam Pelagianorum primus homo ante omne peccatum in ſtatu felicitatis cujuſdam & innocentiæ conditus fuerit, & *infantes nuper nati* juxta aliud eorum dogma capitale, *in illo ſtatu ſint in quo Adam ante prævaricationem fuit*, quid aliud ſequi poteſt, niſi eos eſſe in ſtatu primæ felicitatis & innocentiæ.

k Lib: 1. cont Iul: operis imperf. f. 70 Aug: Epiſt: 106: & ſerm 7: de verb: Apoſtoli. Iul: lib: 1: apud Aug: cont: Iul: f. 51 operis imp. Lib: 2: cont: Iul: operis imp: f. 323; f. 324;

Parvulis ſine baptiſmo morientibus Pelagiani tribuunt vitam æternam. Quid illa; an beatitudo naturalis? Quid regnum cœlorum.

CAPVT XIX.

ET quidem mirum eſſet, ſi felicitas manente eadem parvulorũ innocentia in illa ætate morientibus poſt hanc vitam tolleretur. Neque enim Deus infelicitatis ſive miſeriæ author eſſe poteſt, niſi peccato perpetrato hujuſmodi pœna debeatur, viderunt hoc expreſ-